

З когорти найдостойніших майстрів малої прози

Микола СТЕПАНЕНКО

*Доктор філологічних наук, професор,
член Національної спілки
письменників України*

ПИСЬМЕННИКА Володимира Шкурупія добре знає український інтелектуально-патріотичний читач. Владика Афанасія шанує і високо цінує люд духовний за здійснені величні справи й ревно оборону самостійності Української Церкви як важливої інституції соборної держави, дякує своєму проводиреві за мудрі настанови, за зцілення душі й тіла. Різні життєві іпостасі цієї неординарної людини єднає незрадлива любов до слова. Господь наділив її даром відчувати красу й силу найкоштовнішого скарбу народного – мови, талантом проговорювати до серць тих, хто дорожить миттю величного буття, прагне зробити кращим сьогодення, дбає про земні блага грядущини.

ДО БОГА владика Афанасій ішов довго, долав випробу долі, спізнав радощі, відчув гіркоту і знайшов свою правду – служіння Всевишньому та дбання про ближнього. У літературу він крокував звивистими дорогами, прямував обережно, постійно «чистив черевики», як радив незабутній Остап Вишня. Багато довелося перетерпіти, внутрішньо перегоріти й перемліти перш ніж виносити на суд людський вимережені болем та радістю прозові рядки, убані в оповідання, новели, повісті. Володимир Шкурупій сам собі виписав Заповіді Мистецькі, оперши їх на Заповіді Господні. Найсутніше те, що не порушено ні перших, ні других. Слово Боже і слово самовиплекане однаковою мірою важливі, дорогі й рідні владиці та майстрові пера, бо ж вони зродилися коло престолу церковного та біля вітваря народнодуховного, що струменіє із «рукава, де співа решетилівський цвіт», де лине чарівна й потужна мелодія матері-Полтави, яка «стоїть величаво, поклавши долоні на плечі століть».

Усе, що написав Володимир Шкурупій, варте достойної похвали, бо в цьому дискурсі, як у фокусі, – життя народного основа, його величні здобутки і гіркі втрати. Один лише штрих до художнього портрета письменника – правдива, добута з першовуст розповідь про лихої пам'яті голодомор, – рознуртовує найспокійніші почуття, пронизує наскрізно людське ество, кличе до пильності, пересвідчує, що гіркі уроки минулого не можна забувати й повсякчас треба чинити

так, аби вони своїм чорним крилом не торкнулися і сущих, і нащадків.

Скромний митець Володимир Шкурупій не творить собі літературного кумира, хоч і має право на те, бо ж пише «коротко, сильно і страшно». Обрав найскладніший жанр – малу прозу – і заснував у ньому своє неповторне місто, густо населив його образами, вихопленими з гущі народної. Він – самотній, легко впізнаваний письменник або, як кажуть дослідники, митець-самітник у гарному розумінні цього слова, бо ж вибудував власну оригінальну робітню, вишліфував свій стиль, тобто слід у красному письменстві, у який не вдається нікому вступати, бо ж виразно вирізняють його самозакони і власне виправдане беззаконня теж. Художній світ Володимира Шкурупія – розкішний, п'янкий, наповнений земними та небесними щедротами й водночас прижурений, печальний, бунтівливий, тривожний, як і все, що нас оточує, чим ми живемо й дихаємо. Відомий прозаїк не шукає десь у високостях елітарних сюжетів, вони – яскраві сторінки минулого України, яку любить понад усе, і промовисті відблиски в художньо довершеній формі її натеперішніх віх, за які вболіває всіма фібрами неспокоїної душі.

Письменник Шкурупій прямує розлогим обширом, який упевнено долав Василь Стефаник, він розпросторює мистецькі овиди свого країна Григора Тютюнника. Мала проза славного полтавця самотня і, запевняємо з усією відповідальністю, непроминальна в часоплині. Про твори Володимира Шкурупія можна сказати те саме, що мовлено вже про художній набуток його літературних побратимів: проза така густа, що й голкою проткнути не можна; мова митця знайшла правду через царину великодушного, глибинного, удатного слова – його чують, ним смакують, воно просвітлює душу й освітлює шлях.

Літературна критика лише наближається до духовного материка письменника і владики, попереду її чекають цікаві, оригінальні відкриття. Сам же поет у прозі ще причастить своїх шанувальників і прихильців мудрим та вишуканим читвом. А сьогодні маємо всі підстави твердити, що член Національної спілки письменників України архієпископ Харківський і Ізюмський Афанасій заслуговує без щонайменших застережень права поповнити когорту лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка.